

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 102

číslo: 51

18. prosince 2022

Cena: 10 Kč

Koncert k poctě velkého učitele a myslitele

Při příležitosti ukončení Národních oslav J. A. Komenského se ve středu 7. prosince 2022 uskutečnil v sále Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského v Praze slavnostní koncert *Vivat Comenius* se známým kytaristou Štěpánem Rakem. Na tomto setkání byla patriarchou naší církve ThDr. Tomášem Buttou a ředitelkou muzea PhDr. Markétou Pánkovou představena právě vydaná publikace *Jan Amos Komenský a jeho odkaz v Církvi československé husitské*.

Představení nové publikace o J. A. Komenském a jeho odkazu v CČSH

Nově vydaná publikace přináší hlubší a ucelenější vhled, jak byla reflektována osobnost a dílo J. A. Komenského v Církvi československé husitské po dobu sta let.

Zájem o Komenského osobnost a dílo se projevoval v práci historiků a teologů. S jeho pedagogickými přístupy se setkáváme ve výchovném úsilí naší církve, kdy zvláště v počátcích byla spatřována důležitost vyučování dětí. J. A. Komenský jako svědek víry záhy získal spolu s Janem Husem své místo v liturgickém životě církve, kdy byl připomínán a slaven památný den v březnu a listopadu. Písnové dědictví Jednoty bratrské je obsaženo ve zpěvníku naší církve – uspořádaném Karlem Farským i současném. S jakými zobrazeními a dalšími stopami J. A. Komenského se setkáváme ve sborech CČSH, se můžeme dovídat v přehledném zpracování bádání našich dvou archivářů a historiků. Zobrazování Komenského má však svůj širší kulturní, umělecký a společenský kontext. Nadčasovost i aktuální naléhavost má Komenského mírové poselství, které také v publikaci nacházíme.

V Církvi československé husitské můžeme rozpoznávat trojí zřetel Komenského odkazu. V počátcích rezonuje zřetel národní. Komenský měl vřelý a trvalý vztah ke svému národu. Zřetel náboženský byl charakteristickým zdůrazněním v čase ateisticky zaměřené školní výchovy. Vždyť Komenský byl věřící člověk, křesťan. V současnosti se ukazuje být významný zřetel univerzální, neboť žijeme v době, kdy části jsou víc než celek (V. Bělohorský).

Publikace zprostředkovává nejen pohled do minulosti, jakkoli se ukazuje odkaz Komenského v historii naší církve bohatý a pestrý, a spočívá v tom i určitá překvapivá objevnost, kdy je tato zapomínaná minulost badateli odhalována.

Odkaz Komenského má být především živý i dnes. Naše církve se aktivně zapojila do oslav Komenského narození v roce 1992 (400 let) a připojila se i v roce 2022 (430 let) uspořádáním řady akcí nejen v místech, která jsou s ním spojena.

Komenský v Pampedii říká, že lidský život má být přemýšlivý, žitý ve společenství a činný, aktivní (Obecná porada III, s. 98). Komenský také zdůrazňoval spolupráci.

I tato publikace je výrazem naší spolupráce, které si ceníme. Poděkování náleží Národnímu pedagogickému muzeu a knihovně J. A. Komenského v Praze, zvláště paní ředitelce PhDr. Markétě Pánkové, a všem, kteří se na publikaci podíleli. Děkujeme i odborným recenzentům panu prof. Tomáši Kasperovi a panu prof. Janu Roytovi.

Chtěl bych uvést tuto publikaci o Komenském jeho modlitbou: „*Skutky naše, prosíme tě, Bože, předstihuj svou přízni, sleduj svou pomocí a dovršuj svým požehnáním.*“

Tomáš Butta

Štěpán Rak, Markéta Pánková, Tomáš Butta a Eva Tučková z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy při uvedení publikace.

Jak prožít Vánoce beze stresu?

„Vánoce nemám rád, je to komerční a hektické období.“ Podobné věty slyším velmi často. A vždy, když to slyším, tak mě to mrzí. Je to totiž čas, který můžeme tak dobře využít. Zejména pak pro sebe samotné. Můžeme se na chvíli zastavit ve studijním nebo pracovním koloběhu, kdy je léto, čas dovolených a prázdnin už dávno za námi, ale také daleko před námi.

Nečekejte ode mě „top 10 tipů na fantastické prožití Vánoc“! Takové články mi přijdou laciné a osobně je moc nemám rád. Nabízím spíše osobní zamyšlení a postřehy, které snad pomohou k hezkému prožití vánočního období.

Vánoce jsou spojeny s velkým množstvím zařízení – od pečení spousty druhů cukroví po nákupy dárků a povinné návštěvy. Chtěl bych tady každého čtenáře ujistit, že nic z toho dělat nemusí. Pokud vám Vánoce přijdou stresující, možná není na škodu zamyslet se nad tím, čím přesně to je. Jestli tím, že ještě nemám všechny dárky? Nebo snad nestímám vánoční výzdobu a úklid? A třeba vás stresuje úplně všechno... Přitom nic z toho není povinnost. To, že se něco nějak dělá nebo že se to očekává, neznamená, že to tak dělat musíte i vy. Zasloužíte si odpočinek a hezké svátky i za cenu toho, že třeba nebude perfektně uklizeno. Myslím, že ve většině případů si okolí ani nevšimne, když nesplníte vše na pomyslném checklistu toho, co musí na Vánoce zařadit „správná“ dcera, máma, sestra, Nebo „ideální“ strejda, dědeček, kamarád...

Neoddělitelnou součástí Vánoc je obdarovávání. My starší už víme, že to Ježíšek všechno nezařídí sám a musíme mu hodně pomoci, a to je často spojené se shonem nebo nedostatkem financí při shánění spousty

drahých dárků. Známe rodiny, které se dohodly, že si dárky dávat nebudou. Nebo že si pod stromeček dají jen ručně vyrobené věci nebo jenom maličkost. Nemusíte měnit zaběhnutou tradici tak radikálně. Ale je spousta cest, jak si shánění dárků ulehčit. Můžete využít různé poukazy, pokud nevíte, co přesně by váš blízký ocenil. A skvělým pomocníkem může být i mobilní aplikace VOLO, když si nejste jisti, co by se komu hodilo. Způsobů, jak udělat z vánočního obdarovávání příjemnou rodinnou událost je spousta...

Možná jste už slyšeli o tom, že mnohem více než materiální dárky nám dělají radost zážitky. Třeba můžete dát blízkému člověku pod stromeček nějaký hezký zážitek místo nového elektrického kartáčku či mikiny. A taky si můžete udělat hezké celé vánoční svátky. Jak přesně? To je přece na vás! Někdo má rád sledování filmů s rodinou, někdo zase procházky ve sněhu. A to, co máme rádi my, nemusí být oblíbené u našich blízkých. Zkusme si všimnout, co jim dělá radost, a darovat jim společně strávený čas.

Možná vám při čtení těchto řádků proběhlo hlavou: „To přece není tak snadné.“ Samozřejmě, že to není tak snadné. Víme, o čem mluvím, doma nás žije šest a máme opravdu velkou rodinu na Slovensku. Život ve vztazích (rodinných, přátelských, partnerských) vyžaduje spoustu úsilí. Ale za základní myšlenkou, která mě vedla k napsání těchto pár řádků, si stojím: „Vánoce budou takové, jaké si je uděláte.“ Přeji vám, abyste z vánočních svátků měli možnost načerpat spoustu dobrého. Každý takovým způsobem, jakým je Vám to blízké.

Jerguš Dovala,
náboženská obec Hodonín

I Saulovi se rozsvítilo

Prorok Izajáš zvěstoval, že lid, který chodí v temnotách, uvidí veliké světlo...

Že by právě proto bylo jednoho roku tolik lidí v liberecké husitské modlitebně na půlnoční štědrovečerní bohoslužbě? Klouzal jsem pohledem po tvářích přítomných v nabitě prostře, kde se nás při „obyčejných“ bohoslužbách v „obyčejnou neděli“ schází malý houfec nejvěrnějších, a přemýšlel jsem o tom, kdo z přítomných a z jakého důvodu přišel v tento svatvečer do modlitebny, když jindy ho (ji) zde nevidět. Pokoušel jsem se nemyslet na to, kolik

z oněch dnes přítomných zde bylo naposled právě jen před rokem – asi by mi z takového pomyšlení bylo smutno. Podstatné však je, že přišli v tento den, tedy spíše večer, a snad i někteří pochopí, v čem je podstata onoho „velikého světla“, o kterém mluví prorok Izajáš. Možná, že to bylo tím, že slyšené bohoslužebné texty jsou citovány o svátku narození Ježíše po léta stále stejné, a tak se mi myšlenky stále toulaly tak trochu jinde. Přemýšlel jsem i o tom, kolik z těch, kdo přišli jen na štědrovečerní bohoslužbu, či z občasných

Dokončení na str. 3

Žebrák a dívka

„Kde je můj plyšový koník? Mami, že tys mi ho vyhodila?“ zeptala se dvanáctiletá Terezka svojí maminky. „Ano, promiň Terezko, dala jsem ho na charitu pro chudé děti, vždyť sis s ním stejně už nehrála a chudé děti ho využijí víc,“ odpověděla jí maminka. Terezka se zamyslela a trochu si ufnukla. „Vážně se moc omlouvám, od Ježíška zase dostaneš spoustu dáreků,“ snažila se jí maminka uchlácholit. „Dobře, mami, rozumím ti,“ řekla už trochu zklidněně. „Jsou Vánoce a lidi by si měli navzájem dělat radost a dávat si dárky a ty si teď můžeš říkat, že jsi udělala radost nějaké holčičce, která třeba dostane letos právě jenom toho koníka od tebe.“ „To zní dobře, o Vánocích by si lidi měli vážně dělat radost.“ „Ano, to by měli.“ „A mami?“ „Ano, miláčku?“ „Proč se vlastně na Vánoce dávají dárky?“ „Aby si lidé připomněli to, jak se za nás dal a obětoval Ježíš Kristus, narozený v Betlémě. Proto, aby si lidé uvědomili, co umí láska a obět,“ odmlčela se a pozorovala svojí zamýšlenou dceru. „Vždyť Ježíšek se přece narodil na seně. Nezáleží na tom, jak chudý byl, ale na tom, jak velká byla jeho láska a obět,“ snažila se maminka vysvětlit co nejlépe Terezce. „Mami, tomu všemu rozumím, ale co je to ta obět? „Co je to obět? „No, to je...“ zamyslela se maminka, ale došlo jí, že na to přesně taky nezná odpověď a nechtěla dcerce něco vysvětlit špatně, a tak raději změnila téma. „Co si vlastně přeješ k Ježíšku, Terunko?“

Byla velká zima a starý žebrák seděl na lavičce v parku. Okolo chodili lidi spěchající z vánočních nákupů a žebřákovi se obloukem vyhýbali. Proč všichni o těch Vánocích tolik spěchají, kam se tolik honí? Ptal se žebřák sám sebe. On se nikam nehonil a život mu utíkal pomalu. O Vánocích by se lidi měli spíše na chvíli zastavit a ztišit sami v sobě, uvědomit si, co je pravé kouzlo Vánoc, uvědomit si, co je to ta pravá láska Ježíše Krista, který se za nás obětoval. Žebřák věděl, o čem mluví – sám věnoval většinu času přemýšlení nad světem a nad lidskou hloupostí. Kolem prošla paní s velkou dárkovou taškou plnou až po okraj. Tu se taška rozsypala. „Paní, já vám pomůžu,“ nabídnul se ochotně žebřák, ale paní ho jenom okřikla, co si to jako dovoluje, že smrdí a ještě, že by jí něco vzal. A tak žebřák odešel. Lidi mají tolik dáreků, kéž bych i já mohl někomu dát nějaký dar; ale vždyť já nemám nic, jenom tuhle starou bundu, která už je beztak děravá a skoro nehřeje. Kdybych alespoň mohl být nějak užitečný. Ačkoliv se zdálo, že je zbytečné se tímhle na žebřákově místě trápit, jeho to přesto mrzelo.

Čas plynul a Vánoce se kvapem blížily, venku byla večer větší tma. Bylo dvacátého prosince a Terezka šla na školní večírek. Maminka byla bohužel dlouho v práci, a tak musela jít Terezka ze školy po tmě sama. Terezka se po tmě nebála, zato maminka o ni ano. Proto jí doporučila, ať nechodí přes park, ale jde raději centrem, v parku se prý objevují opilí bezdomovci a mohli by jí něco udělat. Terezka šla tedy centrem. Když přecházela přes přechod, na druhé straně vyběhl z hospody opilý muž s pistolí a začal střílet. Terezka vykřikla a chtěla utéct, ale nevěděla v tom stresu jak, chtěla se schovat, ale nevěděla kam. A pak se to stalo: muž vystřelil tak, že jí kulka minula pouze o fous.

Měla jsem štěstí, pomyslela si, ale pak před sebou uviděla spadnout žebřáka, kterého kulka zasáhla místo ní. VŽDYŤ ON SE ZA MĚ OBĚTOVAL.

Miriam Chytilová

Z kazatelského plánu

Čtvrtá neděle adventní

Nebesa, vydejte krůpěje šůry, ať kane z oblaků spravedlnost; necht' se otevře země a urodí se spása. (Izajáš 45,8)

První čtení z Písma: Izajáš 7,10-14

Tužby adventní:

2. Aby v naší mysli světlo pravého poznání se rozžehlo, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom pokušení přemáhali a srdce čisté uchovali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože všemohoucí, prosíme tě, očistiť naše svědomí a posvěcuj nás, aby tvůj Syn při svém příchodu nalezl v nás přibýtek připravený pro sebe! Svým svatým Duchem nás osvít, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Římanům 1,1-7

Evangelium: Matouš 1,18-25

Verše k obětování: Lukáš 1,28.42

Verš k požehnání: Izajáš 7,14

Modlitba k požehnání:

Bože všemohoucí, vděčně přijímáme tvé svaté dary a zároveň tě prosíme, ať se naši požehnanou účastí na tajemství chleba a kalicha stále více uskutečňuje naše spása! Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 203, 209, 202

Pavol Stanislav

Před narozením Pána

Týždeň před narozením Pána moja mama
na horný koniec
k starému Pištábáčimu
zanášala chlieb
Akoby prenášala zvon

Voňavý a biely uprostred stola
v ošiatke z ražnej slamy
prebýval medzi nami

(Kalendář Blahoslav 1997)

Nad Písmem

Jenž se počal z Ducha svatého

Mt 1,18-25

Ježíš počatý z Ducha svatého je od pradávna snadným terčem kritiky. Jeden z nejstarších výkladů, zpochybňující Mariinu „parthenogenesi“, tedy početí bez přítomnosti samčího, v tomto případě mužského elementu, sahá až do doby přelomu prvního a druhého století, a byl kritiky křesťanské víry v Krista postaven na tvrzení, že Ježíš nebyl synem panny, řecky „parthenos“, ale synem Panthery, římského setníka, který přivedl Josefovou snoubenku do jiného stavu. Tento výklad je založen na jednoduché přesmyčce – parthenos – Pantheros. Jedná se o obyčejnou jazykovou hříčku, vtíp postavený na záměně dvou písmen. Skeptikové, kteří se nechtějí uchýlovat k lingvistickým hrátkám, však mohou použít mnohem účinnější kalibr, kterým hravě vyargumentují, že bezpohlavní rozmnožování není v případě lidského druhu možné, dokladována je u rostlin, některých druhů hmyzu, vybraných ještěřů a plazů. U savců, tím méně u člověka, doložena není, ba co víc, z hlediska chromozomálního je zcela vyloučena možnost, aby se bez přítomnosti mužského chromozomu Y narodil zdravý chlapec. Pokud se chceme vyhnout argumentaci na bázi biologie a genetiky, zůstává ve hře ještě vysvětlení pramenící z kritického přístupu k biblickým textům, ze kterého vyplývá snadno ověřitelný poznatek, že v řeckém překladu Starého zákona, tzv. Septuagintě, byl nepřesně přeložen hebrejský výraz almá (dívka) jako panna, a v této podobě pak posloužil autorovi Matoušova evangelia, který s tímto úryvkem z Izajáše argumentačně pracuje jako se zdůvodněním, proč se Ježíš narodil panenské matce.

Pokud si pod dojmem řečeného kladete otázku, zdali se kazatel ztotožňuje se základními biblicko-křesťanskými fundamenty, potom vás ujistí slovy starobylého křesťanského kréda: ano, i já věřím v Ježíše Krista, jednorozrozeného syna Božího, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny a stal se člověkem. Nečiní mi žádný problém tato slova vyznání sdělit bez toho, že bych cítil jakýkoliv vnitřní rozpor. Věřím biblické zvěsti o tom, že se Ježíš počal z Ducha svatého. Zároveň však nechci brát na lehkou váhu žádný z řečených argumentů a snižovat ty, pro které právě toto může být překážkou k přijetí přesvědčení o Ježíšově výjimečnosti. Ježíš jako Spasitel? říkají tito: spíš nemanželský syn, živočišná anomálie, chyba v překladu, vícečetná náboženská představa. Odbýt je s tím, že Bůh ve své všemohoucnosti není vázán žádnými chromozomálními procesy, protože u něho je možné všecko, tedy i to, aby panna porodila – a třeba i dál zůstala pannou, je laciná rádobyduchovní argumentace, která nebere v potaz to, že Bible samotná nabízí ještě další varianty věření, nežli tu deklarovanou

v pozdější nauce o Marii, ve které Ježíšovo zázračné panenské početí hraje stěžejní roli. Variantou, jak se přiblížit k tajemství, kdo je Ježíš, je zcela odlišný přístup apoštola Pavla, který evangelní tradici předchází o celá desetiletí.

Matouš a Lukáš mají potřebu dokazovat Ježíšovu výjimečnost na příběhu jeho početí a narození. Sdělují nám, že Bůh byl s Ježíšem podivuhodně spojen už před jeho narozením a odvozují Boží synovství Ježíšovo z okolností, za kterých byl počat. Apoštol Pavel odvozuje Ježíšovu výjimečnost nikoliv z toho, jak se počal a narodil, ale že zemřel a nezůstal ve smrti, vstal z mrtvých jako první z lidí. Jak Pavel, tak i později evangelisté shodně tvrdí, že tím ústředním činitelem Ježíšovy výjimečnosti byl Duch svatý. Evangelisté to sdělují tvrzením o Ježíšově početí z Ducha svatého, Pavel tak, že řekne: Ježíš tělem pocházel z rodu Davidova, ale Duchem svatým byl ve svém zmrtvýchvstání uveden do moci Božího Syna (Ř 1,4).

Pro evangelisty je důkazem Ježíšova Božího synovství jeho početí, pro Pavla jeho zmrtvýchvstání. Co je pro nás víc uchopitelné?

Za sebe říkám, že zmrtvýchvstání. To, že Kristus vstal z mrtvých, je mi přesvědčením, že byl opravdu Božím synem. Samozřejmě, že předpokladem pozdějšího zmrtvýchvstání je předchozí narození. Početí kohokoliv, tím více Božího Syna, je výsostně intimním aktem, je to soukromá, zrakům uzavřená záležitost, kterou nelze zvnějšku prozkoumávat, respektuji ale víru těch, pro které je aspekt zázračného početí důležitý. Jako otec mnoha dětí vím, že každé početí je zázrak, každé početí je tajemství, tím více početí Božího Syna. Navíc je v tom příběhu pro nás, ale i případné skeptiky, ukryto důležité poselství v sebevědomém a nanejvýš pravdivém tvrzení, že se Ježíš počíná z Ducha svatého. Ten Ježíš, který vstal z mrtvých a v moci Ducha svatého byl uveden do moci Božího Syna, se teď pro nás, ty, kdo v něho věříme, počíná Duchem svatým. Duch svatý, stojí pokaždé na počátku víry, Duch svatý dělá z nevěřícího člověka toho, kdo věří v Ježíše jako v Krista. Pokud věříme, že Ježíš je Kristus, Boží Syn, tento živý a živoucí Ježíš se pro nás počal z moci Ducha svatého. „Nám, nám, narodil se...“ Byl zázračně počatý Duchem svatým.

Ježíšovo početí tedy není jednorázová, jednou provždy uzavřená záležitost, je to dynamický proces, ve kterém plodem je samotný Kristus v nás. Josef je ve svém strachu a nejistotě ujistován, že se nemá bát přijmout to, co z Ducha svatého bylo počato. To je výzva především pro nás do všech našich strachů a nejistot, pochybností. Věříme přeci v Ježíše Krista, který se počal z Ducha svatého.

David Frýdl

„Odhodlaně se tedy připravte ve své mysli, buďte střízliví a celou svou naději upřete k milosti, která k vám přichází ve zjevení Ježíše Krista.“ 1 Pt 1,13

Bože, uprostřed proměn a nejistoty doby vybavuj nás střízlivostí a odolností vůči povrchnímu posuzování.

Povzbuzuj v nás živou naději opřenu o tebe.

Ved' nás časem adventu, abychom se mohli otevřít radosti z vánočního evangelia o blízkosti tvé věčné lásky v Ježíši Kristu a zakoušeli ji ve společenství církve, v rodinách i ve svých srdcích. Amen.

Vybráno z knihy Tomáše Butty *Modlitby k církevnímu roku, výročí a obřadům*

I Saulovi se rozsvítilo

Dokončení ze str. 1

návštěvníků bohoslužeb, přišlo tak říkajíc jen „na čumendu“, a zda někteří z nich skutečně touží spatřit ono světlo, které prorokuje Izajáš? Napadlo mě, co my sami, více či méně pravidelní účastníci bohoslužeb, činíme pro to, abychom vyšli z temnot svého „já“ do světla. Jak sdělit těm občasným návštěvníkům, co by měli také více vědět. A sice, že pokud někdo očekává, jak zmíněné světlo (spíše by se mělo říkat „osvětlení“) přijde s velikou slávou odněkud shůry, tak že se nedočká. Toto světlo má totiž zvláštní povahu – nevidíme ho očima, protože pokud nás ozáří, pozná to nejdříve naše srdce. Světlo, o kterém hovoří prorok Izajáš, nemá podobu explodující superhvězdy. Přichází nenápadně a po troškách v závislosti na tom, jak dalece umíme dávat my sami sebe. V evangeliích se o tom hovoří na několika místech – o navštěvování nemocných, napájení žíznivých, sycení hladových: „...cokoli jste nejmenšímu z mých bratří učinili, mně jste učinili...“ Ale také i to, že „...přišel mezi své a oni ho nepoznali...“ Původně jsem tento text chtěl nazvat „Úvaha půlnoční“, ale když jsem si ho přečetl, název jsem změnil, a to i proto, že ač jádro textu je zasazeno do rámce svatvečera, tak tato moje úvaha se netýká jen zmíněného vánočního času, ale má obecnější rovinu i platnost. Církev místo pohanských svátků slunovratu kdysi zasadila do tohoto ročního údobí zvěst o narození Spasitele. Úsilí o vytlačení pohanských zvyků má kouzlo nechtěného – místo pohanského slunovratu oslavujeme zrození Spasitele a očekáváme jeho návrat pro tento svět. Takže vlastně o slunovrat jde, protože očekáváme návrat slunce jeho lásky a milosti – to je ono světlo veliké, které nás má navést na správnou cestu.

Kardinální otázka: očekáváme Kristův příchod, ale – poznáme ho, až přijde? Budou naše srdce připravena ho přijmout? Spousta otazníků, avšak podstatné je, zda jsme si vědomi jeho oběti, kterou přinesl a již máme být spaseni. Vždyť již apoštol Pavel připomínal Titovi: „Ukázala se Boží milost, která přináší spásu všem lidem a vychovává nás k tomu, abychom se zřekli bezbožnosti a světských vášní, žili rozumně, spravedlivě a zbožně v tomto věku a očekávali blažené splnění naděje a příchod slávy velikého Boha, našeho Spasitele Ježíše Krista. On se za nás obětoval, aby nás vykoupil ze všeho hříchu a posvětil za svůj lid, horlivý v dobrých skutcích.“

Hezky to ten Pavel (Saul) napsal Titovi na Krétu, že? Ale je rovněž dobré si uvědomit, že pokud Pavel před dvěma tisíci let mluvil o tom, jak je nesmírně důležité, „...abychom se zřekli bezbožnosti a světských vášní, žili rozumně, spravedlivě a zbožně v tomto věku...“, tak že tato jeho slova mají platnost nadčasovou, týkající se i věku současného. Chce to ovšem jenom takovou „malíčkovost“ – abychom dokázali být tím lidem, jenž je „... horlivý ve svých skutcích“. Rozuměj: skutcích milosrdenství, empatie, vzájemné podpory, skutcích lidskosti. On ten Pavel, když si ještě říkal Saul, byl taky náramně horlivý, a to ve své inkvizitorské činnosti, při pronásledování Ježíšových stoupenců. Jenom to byla jaksi horlivost, tak říkajíc, „mimo misu“.

K Saulovu prozření a obrácení, jak je psáno, došlo při setkání s Kristem na cestě do Damašku. V Písmu se dočtete, že při tomto setkání Saula s Ježíšem ho ozářilo... náhle světlo z nebe. Prostě, Saulovi se „rozsvítilo“. Běžně toto rčení užíváme i dnes, když dojdeme k náhlému poznání, prozření, pochopení čehokoli. Zbývá si jen přát, aby se nám to stávalo co nejčastěji.

Srovnej: Iz 9,1,5-6 + Tt 2,11-14 + Sk 9,3-4.

Stanislav Kubín

esej z připravované knihy „Zapůjčený čas“

Pomozte Nazaretu

Jako nestátní nezisková organizace je středisko Husitské diakonie Nazaret při poskytování sociálních služeb odkázáno na dotační programy ze státního rozpočtu. Kombinace stále se zvyšujících nákladů na energie a materiál a letošní podfinancování podpory sociálních služeb ze státních zdrojů je pro naši organizaci nyní existenčně ohrožující.

V Centru denních služeb mají lidé možnost prožít den v kontaktu s ostatními uživateli, smysluplně trávit čas a rozvíjet své schopnosti a dovednosti. V sociálně terapeutické dílně se u uživatelů zaměřujeme na podporu pracovních návyků - zvládnání pracovního tempa, včasné příchody, domluva na konkrétní práci atd. Klademe velký důraz na podporu soběstačnosti. Tímto se snažíme zvýšit jejich šanci při uplatnění na chráněném trhu práce, at' už u nás nebo v jiné organizaci.

Právě tyto dvě sociální služby jsou nyní ve velmi vážném ohrožení!

V současné době nám v rozpočtu chybí 500 000,- Kč. Proto si vás dovolujeme oslovit s prosbou o finanční dar. Dáte tak šanci lidem s hendikepem být nadále v kontaktu s lidmi, které mají rádi, a neuzavřít se doma mezi čtyřmi stěnami. Dáváte jim možnost se dál rozvíjet a nebyť vyčleňování na okraj společnosti.

JAK NÁS MŮŽETE PODPOŘIT?

Prostřednictvím portálu Darujme.cz (www.darujme.cz/projekt/1207046).

Jednorázovým nebo pravidelným finančním darem přímo na účet naší organizace - č.ú. 0571374399/0800.

Každá, byť sebemenší částka může pomoci k tomu, aby naše služby mohly dále fungovat. Děkujeme ♥ Veškeré další informace o fungování organizace najdete na www.nazaret.cz. Sledovat naši činnost můžete na facebookových stránkách www.facebook.com/nazaret.borovany. **red**

Z dopisů našich čtenářů

Vážná redakce, jsem pravidelnou čtenářkou Českého zápasu a nemohu jinak, než reagovat na článek bratra Filipa Gorazda Martinka v č. 49.

Zajímalo by mě, co si mám představit pod pojmem „duchovní servis“, který dle bratra Martinka my laici nemůžeme od svých duchovních očekávat a jen jej konzumovat. Pokud se jedná o duchovní péči a vedení nás věřících, tak ho tedy opravdu očekáváme! Proto duchovní studuje teologii, proto je vysvěcen a měl by duchovenskou službu přijmout se vším, co k ní patří. Služba je zároveň jeho zaměstnání a pobírá za ně plat. Samozřejmě vím, že všichni jsme údy těla Kristova a všichni jsme dostali dar nebo dary Ducha svatého a máme jimi sloužit společenství církve.

A myslím, že se službě nebráníme. Záleží samozřejmě na věku, zdravotním stavu, možnostech, vyčerpání apod. Poloprázdné lavice našich sborů nás trápí všechny. Ale je jisté, že velmi záleží na osobnosti duchovního. Na jeho charisma, hloubce a opravdovosti jeho víry, ale také na zaujetí pro věc, nasazení a pracovitosti. Mám za to, že jaký je farář, taková je náboženská obec – viz článek na téže straně vpravo nahoře. Často čteme v Českém zápase o náboženské obci v Blansku i okolních administrovaných obcích. O společných setkáních, poutích, křtech a biřmování, o neustále se rozrůstajícím společenství. A jak píše br. J. Forst: díky, že máme faráře, který dovede být dobrou duší těchto setkání a je schopen získat ochotné

spolupracovníky. Ano, duchovní je tím pilířem, on to společenství stmeluje. On by měl své věřící „honiť“ dohromady, jako pastýř ovečky. Známe všichni ten opakující se příběh. Přijdou rodiče požádat o křest dítěte. Dítě je pokřtěno, mladá rodina odejde a už je ve sboru nikdy nevidíme. Nebylo by dobré zůstat s nimi ve spojení? Navštívit je, pozvat na bohoslužby i jiné společné akce? Ale také požádat o pomoc, např. při organizování programu Noci kostelů, úklidu sboru, údržby farní zahrady apod. A stejně tak, pokud jde o pohřeb. Není problém ponechat si kontakt na příbuzného, který o pohřeb požádal, a po čase ho oslovit. Zeptat se, jak se mu daří, zda něco nepotřebuje a pozvat ho do společenství věřících. Možná by bylo dobře zaměřit se více na pastorační práci a oslovit platící členy, kteří ale s církví nežijí. To, že na církev s platbou nezapomenou, je přece znamením, že se k ní hlásí. Br. Martinek píše, že ubývající počty věřících a krizi církve by měla vyřešit aktivita jdoucí zezdola, od nás laiků. Že pokud doufáme ve samospasitelnost činnosti „důstojného pana faráře“, jsme naivní a odmítáme přijmout odpovědnost. My laici rádi pomůžeme, jak jsem už zmínila, dle svých možností. Duchovní má zodpovědnost za svěřenou náboženskou obec a její věřící, a tu za něho opravdu převzít nemůžeme. Děkuji za otištění mého příspěvku a přeji všem požehnaný adventní čas.

J. Brunclíková

Z našich setkání

Adventní koncert v Lounech

O 2. adventní neděli připravil chrámový sbor pod vedením sestry předsedkyně rady starších Ivany Derflerové tradiční předvánoční koncert duchovních i populárních písní.

Sbor má své stálé publikum, takže účinkující nebylo třeba nijak představovat. Již vánočně vyzdobený kostel hostil asi tři desítky posluchačů, kteří si tradiční adventní vystoupení nenechali ujít a navzdory sychravému počasí i jiným kulturním nabídkám ve městě si zvolili právě program v husitském kostele v Lounech. Příznivci adventních koncertů si přišli na své také v pátek 9. prosince při koncertu žáků klavírních tříd a dalších účinkujících ze ZUŠ Louny. V sobotu 10. prosince uspořádalo v husitském kostele svůj koncert duchovních písní místní společenství Apoštolské církve. Lounský chrámový sbor vystoupil rovněž o 3. adventní neděli v náboženské obci Peruc.

Helena Smolová, foto archiv NO Louny

Druhý adventní víkend v blanenské farnosti

„Urovňte cesty Páně,“ volá prorok Izajáš. Jaké byly naše cesty s Pánem o druhém adventním víkendu u nás?

V pátek 2. prosince nám na faru dovezli letošní farní kalendáře a zpravodaje. Skupinka starších se hned po ránu pustila do jejich přípravy k dodání do schránek našim věřícím. Odpoledne, po návratu z práce, je doplnili mladí. Všech 1500 obálek tak bylo v podvečer připraveno k roznášce od Vítějvsí až po Rousínov. To je území, kde je náš bratr farář farářem.

Byl však již podvečer, a to opravdu bohatý. V 17.30 hodin byl v kostele zahájen adventní koncert. Po závěrečném potlesku byla hned tři souběžná setkání. V kostele vedli manželé Martina a Robert Bulgurovští vztahovou přípravku pro dvacet pět párů snoubenců, na faře vedl bratr farář Martin přípravku na křest pro dospělé, kteří budou pokřtěni na Velikonoce 2023 a ještě do třetice ve farním sále probíhal filosofický večer, který každý měsíc vedou Kamil Ďuriš a Michal Ševčík.

Ještě ve 21 hodin měl zkoušku sbor na další adventní koncert, protože v kostele nebylo dříve volno.

V sobotu 3. prosince bylo v Blansku krásně nasněženo. Kolem kostela bylo od rána živo. Vždyť v 6.30 hodin byly první, sobotní, letošní adventní bohoslužby, tzv. roráty. Díky, že i pracující si přivstanou! Bylo nás přes třicet účastníků. Hned poté následovala adventní snídaně v sále na faře. Ne všichni na snídani přijali pozvání, ale zdravé jádro ano! Kolem deváté jsme se rozešli domů.

Bratr farář už dvacet tři let dělá Mikuláše v Ruprechtově, kde se konalo Mikulášské odpoledne. Většina těch, kteří je připravují, jsou účastníky našich bohoslužeb. Spousta soutěží a nadílka naplnily sobotní pěkný den.

Na druhou adventní neděli 4. prosince připravila sestra Zuzka nový ubrus na stůl Páně; každou neděli v adventu máme jiný, podle názvu neděle. Tentokrát to byla neděle s názvem „Naděje“.

Protože naše blanenská varhanice Nikola odjela na víkend do Irska, ujal se služby za varhanami vyškovský varhaník Dalimil. Odehrál všech deset bohoslužeb, které se o víkendu u nás konaly. Díky Bohu za všechny obětavé služebníky.

Díky, že spolu s Janem Křtitelem jsme mohli vyhlížet zaslíbeného Pána v naléhavé výzvě: „Obraťte se!“ **rst**

Zprávy

**Pozvání na bohoslužbu
k 103. výročí Církve československé husitské,**
která se koná v sobotu

7. ledna 2023 od 15 hodin

v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze.

Bohoslužbu povede patriarcha ThDr. Tomáš Butta spolu s biskupským sborem
a za účasti emeritních biskupů.
Kázání pronese královéhradecký biskup Mgr. Pavel Pechanec.
V rámci bohoslužby bude vysluhována svátost kněžského svěcení.

Na varhany hraje Michal Hanzal a na trubku František Bílek.

NO Mariánské Lázně a Tachov zvou

24. 12. – 23 hodin – Půlnoční bohoslužba – fara

Hod Boží Vánoční 25. 12. – bohoslužby v 9,30 hodin se svátostí křtu – fara – vhodné pro rodiny s dětmi

V Tachově 25. 12. v 15 hodin – Živý betlém v kostele Máří Magdaleny – pro všechny věk – děti, mládež, dospělí, všichni jsou zváni k účasti

Neděle 1. 1. 2023 – bohoslužba se zpěvy z Taizé v 17 hodin – fara Mariánské Lázně – vhodné pro mládež i děti

Neděle 8. 1. 2023 – 15 hodin v evangelickém kostele v Mariánských Lázních Živý betlém k výročí církve a na ukončení vánočních svátků – vhodné pro rodiny s dětmi

Vánoce v Rokycanech

25. 12. od 16.30 hodin: káza bratr Jiří Chytil

1. 1. 2023 od 15.30 hodin: Hudební nešpory

Boží požehnání do vašich dnů přeje

Jaroslava Švábová

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Narození Ježíše Krista

Věty známého příběhu (Mt 1,18-25) jsou přeházené. Když je seřadíte do správného pořadí, získáte písmenka do tajenky.

1. Narození Ježíše Krista se událo takto: (D)
2. Když se Josef probudil ze spánku, učinil, jak mu přikázal anděl Hospodinův, a přijal svou manželku k sobě. (Ž)
3. Ale když pojal ten úmysl, hle, anděl Páně se mu zjevil ve snu a řekl: (J)
4. Hle, panna počne a porodí syna a dají mu jméno Immanuel, to jest přeloženo „Bůh s námi“. (E)
5. Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš. (N)
6. A dal mu jméno Ježíš. (Š)
7. Neboť on vysvobodí svůj lid z jeho hříchů. (O)
8. Jeho matka Maria byla zasnoubena Josefovi. (A)
9. Proto se rozhodl propustit ji potají. (U)
10. Ale dříve než se sešli, shledalo se, že počala z Ducha svatého. (L)
11. To všechno se stalo, aby se splnilo, co řekl Hospodin ústy proroka: (J)
12. Josefe, synu Davidův, neboj se přijmout Marii, svou manželku. (M)
13. Její muž Josef byl spravedlivý a nechtěl ji vystavit hanbě. (M)
14. Neboť co v ní bylo počato, je z Ducha svatého. (É)
15. Ale nežili spolu, dokud neporodila syna. (I)

(Řešení z minulého čísla: Více než prorok.)

Jana Krajčířiková

redakce

Z programu divadla Mana

Zveme do vršovického divadla Mana (Moskevská 34, Praha 10) na následující představení:

22. 12. od 19.30 hodin:**Máma říkala, že bych neměla**

V dramatu anglické autorky Charlotte Keatleyové se setkávají čtyři generace žen, které se v průběhu dvacátého století snaží vyřešit jednu z nejdůležitějších ženských rolí: roli matky. Lze být matkou a zároveň mít nějakou kariéru? Je dítě dar, nebo komplikace? Každá generace se snaží najít svůj vlastní recept, který bude diametrálně odlišný od toho matčina. Je ale lepší? Dokážeme se poučit, nebo jen děláme jiné chyby? Odpovědi nečekejte. Jediné, co hra může přinést, je pocit, že tohle dobře znáte, a úlevu, že v tom nejsme sami.

31. 12. od 20 hodin: 5 za 1

Osamělá žena středního věku pozve na návštěvu sousedky z činžovního domu, aby se s nimi podělila o své životní zkušenosti. Pět žen se ve víceméně komických situacích svěřuje se svými osudy...

Lehkou rukou, s nadhledem se autor dotýká řady současných partnerských problémů. „Nejradši bych ho zabila!“, to je postoj většiny tak či onak ztroskotaných žen, které se shromáždily v garsonce podnikavé Anny, vůči jejich současným či bývalým partnerům. A ne, že by neměly důvod. Ale je od slov k činům opravdu tak daleko? A jsou vinní pouze muži? Nejsme v životě tím, čím se rozhodneme být?

Historie jednoho odpoledne, které změní život pěti žen, brilantními dialogy nejen baví, ale ukazuje i řadu problémů, které se osamělé ženě mohou jevit fatální. Ale i to, že pár dobrých kamarádek může drama změnit v novou perspektivu.

Více o repertoáru i aktuálním programu divadla najdete na webu vrsovickedivadlo.cz, kde si též můžete objednat vstupenky.

Z webových stránek divadla vybrala

Návrh témat magazínových čísel Českého zápasu pro rok 2023

leden - Víra a humor, únor - Slovo Boží a slovo lidské,
březen - Křesťanská meditace, duben - Velikonoce,
květen - Etická dilemata, červen - Duševní zdraví a pastorační péče nemocných,
červenec - Ježíšova podobenství, srpen - Varhany a varhaníci,
září - Výchova k toleranci, říjen - Vděčnost za Boží dary,
listopad - Moudrost stáří, (hospicová péče, nemoci stáří)
prosinec - Vánoce

Z ekumeny**V ŘÍMĚ ROZSVÍTILI VÁNOČNÍ STROM A ODHALILI BETLÉM.****ITALSKÁ CÍRKEV SE TAKÉ VRACÍ K POZDRAVENÍ POKOJE**

Ve Vatikánu dnes (3. prosince 2022) oficiálně rozsvítili vánoční strom. Svátý stolec získal 30 metrů vysokou jedli darem od malé horské vesnice Rosello v regionu Abruzzo. Během ceremonie na Svatopetrském náměstí byly rovněž odhaleny osvěcené jesličky, které darovala severoitalská vesnice Sutrio, uvedl web Vatican News.

Papež František poděkoval zástupcům italských obcí za jejich dary. Postavy v betlémě ze Sutria jsou vyřezány ze dřeva. Vatikán dnes slavnostně odhalil také druhé jesličky, darované Guatemalou, které jsou vystavené v papežské hale Pavla VI. Betlémy podle Františka lidem pomáhají znovu objevit „skutečné bohatství Vánoce“, odlišných „od těch konzumních a komerčních“.

Svatopetrské náměstí ve Vatikánu měla letos původně zdobit 54 metrů vysoká jedle bělokorá z italských hor. Těsně před kácením ale ochránci přírody upozornili, že strom je přes 200 let starý, roste v přírodní rezervaci a tento druh je navíc zákonem chráněný. Dřevorubci od kácení na poslední chvíli upustili. Vesnice Rosello musela vybrat jiný strom, který poté ozdoby výrobky pacientů z rehabilitačního psychiatrického zařízení. Papež se dnes nad symbolikou vánočního stromu krátce zamyslel: „*Stejně jako stromy, tak i lidé potřebují kořeny. Protože jen ty, které jsou zakořeněny v dobré půdě, zůstávají pevné, rostou, zrají, odolávají větrům, které jimi otrásají, a stávají se orientačním bodem pro ty, kdo se na ně dívají. Ale bez kořenů se nic z toho neděje: bez pevných základů zůstává člověk vratký. Je důležité udržovat kořeny, v životě stejně jako ve víře,*“ uvedl.Italská katolická církev dnes také oznámila, že v rámci uvolnění opatření proti šíření koronaviru znovu zavede během bohoslužeb podávání rukou, které symbolizuje mír. Na vrcholu pandemie bylo toto gesto při bohoslužbách zrušeno; loni se obnovilo pouze částečně, lidé si měli místo podání ruky pohlédnout do očí či pokynout hlavou. christnet.cz**POČET MUSLIMŮ BY V EVROPĚ ROSTL I BEZ PŘÍSTĚHOVALECTVÍ**

Z nejnovějšího výzkumu Pew Research Center vyplývá, že i kdyby se zcela zastavila imigrace do Evropy, počet muslimů by zde přesto v následujících desetiletích rostl. Výzkum je založen na datech získaných ze sčítání lidu a sociologických průzkumů v jednotlivých zemích, dále pak z údajů Eurostatu o imigraci i dalších zdrojů.

V roce 2016 tvořili muslimové 4,9 % populace EU (společně s Norskem a Švýcarskem), oproti roku 2010 jde o nárůst skoro o jedno celé procento. V absolutních číslech je to 25,8 milionů (oproti 19,5 milionů v roce 2010). Budoucí růst bude záviset na tom, jak se bude vyvíjet současný trend imigrace, ale není to jediný faktor, který výzkumná agentura zohledňuje. Nabízí celkem tři různé scénáře:

- 1) Pokud se imigrace z muslimských zemí zcela zastaví, vzroste do roku 2050 velikost muslimské populace na 7,4 %. Jedním z důvodů je, že evropští muslimové jsou průměrně o 13 let mladší než ostatní Evropané. Dalším faktorem je to, že mají více potomků: na jednu ženu připadá o jedno dítě více.
- 2) Pokud by nebyli přijímáni uprchlíci (žadatelé o azyl), ale imigrace by pokračovala „normálním“ tempem, tvořili by v roce 2050 vyznavači islámu 11,2 % obyvatel zmíněných evropských zemí.
- 3) Bude-li pokračovat současný trend (data jsou relevantní k polovině minulého roku), počet muslimů se v Evropě ztrojnásobí (14 %). První scénář by zároveň znamenal pokles celkové evropské populace z 521 milionů na pouhých 482 milionů. Rovněž podle druhého by došlo k poklesu počtu Evropanů, ale jen mírnému (na 517 mil.). Nezmění-li se u Evropanů výrazně ochota mít více dětí, je růst podmíněn jen pokračováním současných trendů (tj. scénář č. 3), díky němuž by populace na tomto kontinentě vrostla na 539 milionů.

Nemusímů tedy bude ubývat v každém případě: I když už nebudou přijímáni žádní imigranti, bude jich o 10 % méně. Na druhé straně ani v případě pokračujícího trendu nebudou mít v polovině století muslimové většinu. „V žádné zemi nebudou muslimové tvořit více než třetinu celkové populace,“ říká vedoucí projektu PRC Conrad Hackett.

Pro srovnání: V USA tvoří muslimové jen jedno procento a do roku 2050 PRC odhaduje zdvojnásobení této menšiny.

info.dingir.cz